

Beleids werkplan KDV Babbeloes

De dag begint bij Babbeloes met vrij spelen tot alle kinderen binnen zijn. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat er speelgoed voor de kinderen klaar staat in verschillende gedeeltes van de groep. Dit zorgt voor een warm en uitnodigend welkom.

Om 09.00, wanneer alle kinderen binnen zijn, gaan we gezamenlijk aan tafel en zingen we het "Goedemorgen bij Babbeloes" welkomstlied. Na het welkomstlied hangen we samen met de kinderen de dagritme kaarten op.

In de groepen werken we volgens ons eigen thema systeem. Hierbij draait het niet alleen om het leren, maar ook om vrolijk spelen en ontdekken op een manier die bij het kind past. De verschillende thema activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische en zintuiglijke vaardigheden. Ook bieden wij de eerste rekenprikkel en creatieve ontwikkeling. We werken binnen Babbeloes volgens een jaarschema met terugkerende thema's, elke groep past de aankleding van het lokaal aan op het relevante thema. We hebben in elke groep een Babbel en een Loes pop. Babbel en Loes komen ook terug in elk thema en het Babbel en Loes boekje. Het thema van de maand wordt ook gekoppeld aan het clubje (voor 3-4 jarigen) tussen de middag, hier oefenen we voorschoolse werkjes.

Dagelijks oefenen we tijdens het snackmoment 's middags woordkaarten, dit zijn woordkaarten die eveneens overeenkomen met het thema.

We spelen, ontdekken en groeien zodat de brede ontwikkeling van het kind zo natuurlijk mogelijk gestimuleerd wordt.

In de eerste vier jaar van het leven ontwikkelt een kind zich van hulpbehoevende baby naar een dreumes, peuter en kleuter tot een basisschoolkind dat, als de ontwikkeling voorspoedig verlopen is, met zelfvertrouwen de wereld tegemoet treedt en zich aardig kan redden. De eerste jaren worden in het algemeen beschouwd als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind. Babbeloes wil hier zo veel mogelijk een bijdrage aan leveren.

Interactievaardigheden

Er zijn 6 interactievaardigheden, deze zijn onderverdeeld in 3 basisvaardigheden en 3 educatieve vaardigheden. Deze vaardigheden zijn voor de pedagogisch medewerker van groot belang. Door de interacties van de pm'er naar de kinderen toe wordt in hoge mate de kwaliteit bepaald van ervaringen die kinderen opdoen bij kinderopvang Babbeloes. Op deze manier kunnen wij verantwoorden kinderopvang en de pedagogische basisdoelen waarborgen.

3 basisvaardigheden

- **Sensitieve responsiviteit**

De pedagogisch medewerker is gevoelig voor alle signalen die het kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoeld. Ze reageren op de juiste manier op deze signalen. Door onder andere gevoelens en emoties te benoemen en te verwoorden wat een kind ervaart en meemaakt. Ze heeft begrip voor het kind en de situatie waar het in verkeert en ondersteunt het kind hier op de juiste manier.

- **Respect voor de autonomie van het kind**

De pedagogisch medewerker ziet alle kinderen in de groep als individuen en respecteert het kind volledig. De pm'er geeft ruimte aan de kinderen en stimuleert dat de kinderen op hun eigen manier iets doen, niemand hetzelfde. Het kind mag zijn wie het is.

- **Structuren en grenzen stellen**

De pedagogisch medewerker kan de kinderen op een goede manier duidelijk maken wat zij van de kinderen in de groep verwacht. Er zijn regels op een groep en we zorgen ervoor dat ze leren hoe ze hiermee om moeten gaan, de pm'er zal de kinderen hierbij sturen.

3 educatieve vaardigheden

- **Praten en uitleggen**

De pedagogisch medewerkers communiceren de hele dag door met de kinderen. Dit gebeurt zowel verbaal als nonverbaal. Kinderen leren de taal door te communiceren met volwassenen en andere kinderen. De pm'er benoemt wat ze aan het doen is en wat er gaat gebeuren, ze benoemt de gevoelens van de kinderen en gaat daarbij steeds na of ze het kind goed begrepen heeft en het gevoel goed verwoord heeft. De pm'er past zich hierbij aan aan het begripsniveau en de interesse van de kinderen.

- **Ontwikkelingsstimulering**

Hierbij gaat het over de actie die de pm'er onderneemt om kinderen te stimuleren en begeleiden bij het vergroten van hun kennis en vaardigheden. Hierbij wordt gekeken naar het individuele ontwikkelingsniveau en de potentie die kinderen hebben om zich verder te ontwikkelen. Het gaat daarbij om verschillende ontwikkelingsgebieden. (motorische-, cognitieve-, sociale-, emotionele-, creatieve ontwikkeling en taalvaardigheden.)

- **Begeleiden van interacties tussen kinderen**

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat kinderen zich vertrouwd en veilig voelen met elkaar. Ze probeert de verbondenheid van de groep zo goed mogelijk te stimuleren. Ze creëert een 'wij' gevoel door veel positieve aandacht en vaste rituelen voor alle kinderen. De pm'er begeleidt niet alleen negatieve situaties zoals bijvoorbeeld een meningsverschil of ruzie maar ze merkt juist ook de positieve interacties op tussen de kinderen. De pm'er beloont en waardeert de positieve interactie.

Pedagogische basisdoelen/competenties

Citaat:

Competenties zijn ontwikkelbaar. Stabiele, aangeboren en voor een deel genetisch bepaalde kenmerken van een persoon bepalen de snelheid waarmee de persoon zal leren en het niveau van competentie dat de persoon zal bereiken.

In ons pedagogisch beleidsplan gaan we uit van de pedagogisch basisdoelen, die professor Riksen-Walraven heeft geformuleerd voor de opvoeding van de kinderen in het gezin en in de kinderopvang.

- **Het bieden van emotionele veiligheid**
- **Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties**
- **Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competenties**
- **Overdragen van waarden en normen**

Hoe bieden we emotionele veiligheid?

Vaste gezichten criterium:

Kinderen van 0-1 jaar hebben maximaal 2 vaste gezichten in hun stam en/of koppelgroep.

Kinderen van 1-4 jaar hebben maximaal 3 vaste gezichten in hun stam en/of koppelgroep.

Om een kind emotionele veiligheid te kunnen bieden zijn deze vaste gezichten van groot belang. Wij streven naar een voor het kind veilig klimaat, waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen. Als vast gezicht kan de pedagogisch medewerker een vertrouwensband tussen haar en het kind ontwikkelen. Er wordt dan een klimaat gevormd waarin het kind zich veilig voelt, we noemen dit een veilige hechting. De pedagogisch medewerker kent het kind dermate goed dat ze weet wat de behoefte van het kind is en hoe ze hier op in kan springen. Bij een baby zal dit bijvoorbeeld zijn dat ze weet wanneer een baby hongerig of moe is, of wanneer een baby aandacht nodig heeft. De pedagogisch medewerker kan dan tijdig inspringen op de behoeften die nodig zijn. Alle pm'ers hebben een baby-cursus gevolgd zodat zij nog beter in kunnen springen op de behoefte van een baby.

Bij een peuter zal dit bijvoorbeeld zijn dat ze weet waar de peuter graag mee speelt, daar kan ze in de ochtend al op inspelen door juist dat speelgoed in de ochtend klaar te leggen. Soms wil een peuter graag eerst voor het raam zwaaien naar papa en/of mama, soms wil hij juist liever gelijk gaan spelen. Een vast gezicht weet dit soort dingen.

Er wordt gezorgd voor emotionele veiligheid op de groep door het creëren van een sfeer waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en waar vertrouwen voorop gesteld wordt.

Het bieden van emotionele veiligheid is niet alleen belangrijk voor het welbevinden van het kind, het is ook een voorwaarde om de andere pedagogische doelen te behalen. Het is de basis voor alle verdere ontwikkelingen die een kind doormaakt. Wij vinden een goede en gezonde hechtingsrelatie dan ook erg belangrijk. De wijze waarop deze tot stand komt heeft een voorspellende waarde voor de emotionele ontwikkeling van kinderen op latere leeftijd. Het niet veilig gehecht zijn kan leiden tot allerlei uitdagingen zoals leerproblemen, lage eigenwaarde en het aangaan van relaties. Emotionele veiligheid is een primaire behoefte, net als eten, drinken, warmte en veiligheid.

We proberen een huiselijke sfeer te creëren die huiselijk voelt en waar plek is om te lachen en plezier te hebben, maar waar ook plek is om je even te mogen terugtrekken of uiting te mogen geven aan je emoties. Emoties worden serieus genomen en worden ondersteund en begeleid door de pm'er waar dat mogelijk is. Kinderen hebben net als volwassenen verschillende emoties, deze dienen gerespecteerd te worden omdat het kind hier iets duidelijk mee wil maken. Door het kind geborgenheid en steun te bieden helpt de pm'er het kind om zijn gevoelens te verwerken.

Baby's missen nog het vermogen om emoties volledig aan te geven, bij baby's is het dan ook belangrijk om goed op de signalen die ze afgeven te letten en te reageren.

Wanneer wijken wij af van deze vaste gezichten?

We zullen altijd ons best doen om ervoor te zorgen dat er een vast gezicht in de groep aanwezig is. Helaas komt het bij ziekte, verlof of vakantie weleens voor dat er geen vast gezicht aanwezig kan zijn.

Bij kinderopvang Babeloes werken wij niet met een invalpool. Dit betekent dat de pedagogisch medewerker die het vast gezicht vervangt altijd Babeloes personeel is. We hebben een aantal werknemers, waaronder de beleidsmedewerkers (pedagogisch coaches), zij werken in alle groepen en kennen (bijna) alle kinderen binnen het kinderdagverblijf. Ondanks dat dat niet hetzelfde is als het vaste gezicht, kennen de kinderen deze pedagogisch medewerkers ook. Zo zorgen we ervoor dat personeel nooit echt vreemd en redelijk vertrouwd is.

Daarnaast maken we gebruik van een vast dagritme dat de kinderen een vertrouwd gevoel geeft, wie er ook op de groep staat, de dagindeling zal altijd hetzelfde zijn. Zo weten de kinderen waar ze aan toe zijn en komen ze niet voor verrassingen te staan.

Hoe ondersteunen we kinderen bij het ontwikkelen van Persoonlijke competenties

In de ontwikkeling van de kinderen vallen de volgende deelgebieden te onderscheiden:

1. De motorische/lichamelijke ontwikkeling
2. Sociale ontwikkeling
3. Cognitieve ontwikkeling
4. Spraak en taal
5. Creatieve ontwikkeling

Hieronder zullen we elk van de ontwikkelingsgebieden uitwerken en aangeven hoe wij de kinderen hierin zullen stimuleren en begeleiden.

Motorische en lichamelijke ontwikkeling

Deze ontwikkeling is de ontwikkeling van de motoriek, van de zintuigen en van het lichaamsbesef. De coördinatie en het samen bewegen van romp, armen en benen heet de **grove motoriek**. Dit wordt gestimuleerd door materialen zoals dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, dit geeft een gevoel van herkenning en stimuleert het zelfvertrouwen om dingen zelf te durven doen.

In en om Babeloes zijn er genoeg uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moet kunnen klimmen en klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar.

Materialen zoals tafels en banken zijn zo ontworpen dat de zelfstandigheid van het kind gestimuleerd kan worden. De kinderen kunnen hier onder begeleiding opklimmen (stoelen en banken) en gaan zitten, tegelijkertijd ervaren zij hoogteverschil. Ze leren dat je rustig moet zitten op de bank, anders kan je er af vallen. Het kind leert met vallen en opstaan.

De **fijne motoriek** omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen handen en ogen vereist. De baby gaat naar voorwerpen grijpen om te pakken en vervolgens in de mond te stoppen. De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met de pedagogisch medewerker en wordt gestimuleerd door materialen als bijvoorbeeld: blokken, kleuren en puzzels. Bij het kleuren en knutselen oefenen we regelmatig de pen greep met de kinderen. Tevens doen we oefeningen zoals prikken, knippen en rijgen. Allemaal erg goed voor de ontwikkeling van de fijne motoriek. Alles wat we aanbieden zullen we vanuit een comfort zone aanbieden, in deze veilige zone kunnen we activiteiten moeilijker maken en uitbreiden

naar de stretch zone zonder dat kinderen hierbij stress ervaren. Zodra kinderen stress ervaren zetten we een stapje terug naar de comfort zone en beginnen we opnieuw vanuit een veilige basis.

Bij baby's wordt dit gestimuleerd door samen ontdekken, van speelgoed, spelletjes doen en het spelen onder de babygym of op de speelvloer. Ook hebben we speciale baby activiteiten om de ontwikkeling zo optimaal mogelijk te stimuleren.

Bij het ontwikkelen van motorische vaardigheden wordt gebruikgemaakt van uitdagend speelmateriaal, spelcontact en van de voorbeeldfunctie van bewegingsdrang van mensen, de pedagogisch medewerker maar ook de andere kinderen om zich heen.

Kinderen leren hun lichaam te bewegen door dans en beweegspelletjes. Het is echter wel noodzakelijk dat zij hiervoor de mogelijkheid en de ruimte krijgen, zodat zij zich ook kunnen bewegen. Hiervoor beschikken wij over een buitenruimte, een speelgang en een speelweide als de groep hier niet genoeg ruimte voor geeft. Wanneer ze zich een bepaalde vaardigheid eigen hebben gemaakt geeft dit het kind zelfvertrouwen. Dit is dan vaak een stimulans om nieuwe vaardigheden te leren. Wij zullen kinderen aanmoedigen om zelf hun motorische problemen op te lossen. Eerst zullen we dan door verbaal hulp te bieden, als dit niet lukt, zullen we daadwerkelijk hulp bieden door bijvoorbeeld een vaardigheid voor te en zo nodig samen te doen.

Bij activiteiten geven we hulp aan kinderen wanneer zij, na het eerst zelf geprobeerd te hebben, hun plannen niet kunnen uitvoeren of wanneer het spel dreigt te staken terwijl de verschillende mogelijkheden nog niet uitgeput zijn. Wij komen zelf met initiatieven om kinderen nieuwe ideeën te geven en hen te stimuleren hiermee verder te gaan. Volgens ons moet er ook ruimte zijn voor eigen ideeën en initiatieven en individuele uitdagingen. Hieronder valt ook het kind dat aangeeft even te willen rusten of even lekker niets te willen doen.

Met kinderen praten over seksualiteit hoort ook bij de lichamelijke ontwikkeling. Kinderen hebben ieder hun eigen manier belangstelling voor hun eigen lichaam en praten over de verschillen tussen jongens en meisjes. Het begint bij je lichaam leren kennen en de bewustwording hiervan, dat kan al heel jong in de ontwikkeling plaatsvinden. Soms voelen dingen fijn en andere dingen niet. Ze worden zich bewust van zichzelf en de grens van een ander. Kinderen beginnen vragen te stellen over hun eigen lichaam en dat van een ander. De pedagogisch medewerker zal hier normaal antwoord op geven, op een manier die past bij de leeftijd van het kind. Antwoorden en/of vragen worden teruggekoppeld naar de ouders/verzorgers van het kind. We willen op een respectvolle en natuurlijke manier met het onderwerp omgaan. Wij hanteren de termen piemel of plasser voor de geslachtsdelen. Wij werken met het protocol seksuele ontwikkeling en opvoeding, deze vind u op de Babeloes site of in de map op het kantoor.

De sociale ontwikkeling

Mensen zijn sociale wezens en al vanaf het allereerste begin zie je dat kinderen al interesse hebben in elkaar. Naarmate kinderen ouder worden wordt er steeds meer bewust contact met elkaar gezocht. Ze hebben plezier met elkaar en ze sluiten vriendschappen, ze maken ruzie en ze maken het weer goed. Dit is allemaal belangrijk omdat kinderen zich op deze manier de sociale regels al eigen gaan maken. Ze leren sociale vaardigheden zodat ze zelfvertrouwen en eigenwaarde ontwikkelen en respect voor zichzelf en een ander. Zo zijn ze later goed in staat om mee te groeien in de maatschappij die al zo veel van hen vraagt. Later in dit werkplan gaan dieper in op de sociale ontwikkeling in. We vinden het belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen tot mensen die hun verantwoordelijkheid kennen en nemen.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken; begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden.

Ieder kind ontwikkelt in zijn eigen tempo zijn verstandelijk vermogen. Het is de manier waarop ze de wereld om zich heen leren kennen. Ze leggen verbanden, leren voorwerpen en eigenschappen herkennen en onderscheiden. Door het aanbieden van verschillende leeftijdsgerichte activiteiten leveren we hier ook een bijdrage aan.

Een baby leert vooral kennen door waarneming. Door het zien, horen, proeven, ruiken en voelen is een kind in staat om zijn omgeving te leren begrijpen. De pedagogisch medewerkers zullen een baby dan ook stimuleren met zintuig gerichte activiteiten, er zullen spelmaterialen aangeboden worden die hun zintuigen prikkelen.

Met negen maanden ontwikkelt een baby bijvoorbeeld "objectpermanentie", het besef dat wat niet gezien kan worden toch nog aanwezig is. Dit besef kun je stimuleren door het spelen van 'kiekeboe-spelletjes'.

De peuter zal door zelf op 'ontdekkingsreis' te gaan zijn omgeving leren kennen. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen aanspreken op hun eigen niveau en hun eigen mogelijkheden. De pedagogisch medewerker straalt hierbij vertrouwen uit in de mogelijkheden van het kind, waardoor het zelfvertrouwen krijgt. Door activiteiten en bezigheden van een kind te stimuleren laat de pedagogisch medewerker weten dat ze vertrouwen heeft in wat het kind kan en in wat zijn mogelijkheden zijn. Als iets goed afloopt, dan geeft dat het kind plezier en een tevreden gevoel. De pedagogisch medewerker zal hier op inspelen door het kind complimenten te geven. Kinderen hebben van nature een drang om te helpen en daarin zal een kind gewaardeerd worden. Elkaar helpen is leren van elkaar. Binnen Babeloes zijn genoeg materialen aanwezig om mee te kunnen gaan in iedere fase van de ontwikkeling van baby tot schoolkind. Kinderen mogen hun behoeften en ideeën zelf aangeven, waarbij het geholpen kan worden die activiteit uit te voeren. De nieuwsgierigheid van het kind kan door aangeboden activiteiten geprikkeld worden die activiteit uit te voeren. De nieuwsgierigheid van het kind kan door aangeboden activiteiten geprikkeld worden, waardoor het gestimuleerd wordt nieuwe ontdekkingen en succeservaringen op te doen. Kinderen leren op spelenderwijs tijdsbegrip, volgorde, sorteren, tellen, opdrachten uitvoeren, keuzes maken enz.

Fantasie is een belangrijk middel om alle ervaringen te verwerken en het zich eigen te maken. Het eigen spel van kinderen zet hersenen aan tot denken. We laten kinderen juist zelf nadenken om tot spelen te komen en waar nodig bieden we hier ondersteuning. Rollenspellen (eventueel met verkleedkleden) leveren hier ook een leuke bijdrage aan. Pedagogisch medewerkers zullen in het gesprek met een kind al regelmatig vragen stellen zoals; hoeveel vingers hebben we of welke kleur een eend heeft. Daarnaast is het ook heel belangrijk om kinderen open vragen te stellen waarbij ze leren nadenken waarom dingen zijn zoals ze zijn. Een voorbeeld hiervan: Waarom kunnen wij wel fietsen en een koe niet? Kinderen bedenken de prachtigste verhalen en het zet ze juist aan het denken over het hoe en waarom.

Taal en spraak

De voertaal bij Babeloes is Nederlands.

Taal is een belangrijk hulpmiddel om inzicht te krijgen in de wereld om je heen. Een kind zal alleen woorden en taal leren als het ook woorden hoort. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en begrip. De pedagogisch medewerker speelt hierin een actieve rol door veel tegen en met het kind te praten. Gevoelens van een kind worden zo veel mogelijk verwoord zodat een kind ook emoties leert begrijpen. Zo veel mogelijk wordt er op elke taal uitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die een baby maakt tot de vragen en antwoorden van de peuter.

Er wordt door de pedagogisch medewerkers sensitief responsief gereageerd op alle kinderen.

Bij baby's proberen we zo veel mogelijk bij alles wat we doen te praten en uit te leggen, ook al begrijpt een baby de woorden niet, het voelt wel de intentie en leert op den duur woorden herkennen. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseren wij verschillende activiteiten, zoals bijvoorbeeld, voorlezen (interactief), zang en taalspelletjes met klanken en geluiden. Met het verwoorden van alle begrippen en ontdekkingen wordt er voor het kind structuur gebracht en wordt hun woordenschat vergroot. We proberen zo veel mogelijk interactief voor te lezen en kinderen mee te laten denken over wat er gebeuren gaat.

Kinderen worden geprikkeld in de ontwikkeling van taal doordat pedagogisch medewerkers open vragen stellen, bijvoorbeeld de hoe en waarom vragen. Kinderen leren nadenken hoe dingen kunnen en waarom dingen gebeuren (ook al klopt de realiteit niet helemaal). Ook de interacties onder kinderen worden gestimuleerd doordat pedagogisch medewerkers in het spel meedoen of juist op een afstand de kinderen begeleiden in hun spel met elkaar.

Spelen en bezig zijn is voor het kind leren. Leren door voorbeeld, nabootsen en herhaling.

Door de alledaagse dingen en gebeurtenissen te bespreken ontstaat ordening in de wereld van een kind. De pedagogisch medewerker legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt uit om het zelf te verwoorden. We proberen zoveel mogelijk te parafraseren bij kinderen. Hierbij herhalen we wat het kind gezegd heeft op de juiste manier zonder dat het kind het gevoel krijgt dat hij of zij verbeterd wordt. Dit voorkomt onzekere momenten en het kind zal op deze manier blijven praten. Bijvoorbeeld: - ikke hebt lekkere speelt, Wij zullen dan bijvoorbeeld zeggen; oh ja, jij hebt lekker buiten gespeeld, dat is fijn.

Regelmatig doet de pedagogisch medewerker een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen (de vraag, en hoe kun je dit nou oplossen?). Bij Babeloes wordt veelzijdig materiaal aangeboden waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen, seizoenen en dergelijke. Het werken met thema's is hierbij een extra stimulans. Voor de kinderen vanaf 3 jaar is er het clubje tussen de middag (tussen 12.30 en 14.00 uur). Hier worden voorschoolse activiteiten aangeboden die kinderen voorbereiden op de basisschool.

Bij Babeloes vinden wij het belangrijk dat de fantasie van het kind tot zijn recht komt en creativiteit in brede zin wordt aangemoedigd. Dus ook creatief in het denken. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind.

Stimuleer het kind in de ontwikkeling en de groei van hun creativiteit, dan zijn ze later beter opgewassen tegen de ingewikkelde en complexe maatschappij. Doet een probleem zich voor dan hebben ze de mogelijkheden geleerd om op creatieve wijze tot een oplossing te komen. Creativiteit wordt gestimuleerd door creatieve materialen en creatief spel. Het is belangrijk dat kinderen hierbij gewaardeerd worden en zo veel mogelijk ruimte krijgen voor eigen inbreng. Ook verveling is één van de mooie ontwikkelingen voor een creatief spel. Door verveling moeten kinderen zelf na gaan denken over hun creatieve mogelijkheden en vaak komen ze met verrassend leuke oplossingen.

Voor kleine kinderen is het omgaan met materialen al een heel onderzoek op zich. Het leert er de (on)mogelijkheden en eigenschappen van kennen, waarbij het resultaat nog niet belangrijk is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kleuren maar niet binnen de lijntjes of zelfs naast het papier. Resultaat is de kleur die een potlood afgeeft als je erop drukt.

Wij geven invulling aan ons beleid door de kinderen te stimuleren creatief bezig te zijn met onder andere tekenen, puzzelen, knippen, plakken, kleien, (vinger) verven. Hierdoor leren ze spelenderwijs vormen, kleuren en maten te onderscheiden.

Binnen dit creatief bezig zijn, gaat het vooral om het proces van beleving en voelen en niet zo zeer om het product of daar gericht mee bezig te zijn. Aansluitend op de belevingswereld van het kind wordt de ontwikkeling van lichaam en geest gestimuleerd.

Muziek, beweging, voorlezen, creatief en vrij spel spelen een belangrijke rol binnen onze opvang. We maken kinderen ook bekend met het spelen van materialen die voor hen niet alledaags zijn om creatief spel te stimuleren. Denk hierbij aan scheerschuim, aluminiumfolie, bladeren en dergelijke. De kinderen moeten zelf nadenken wat ze met deze materialen kunnen, meestal komen hier de mooiste kunstwerken uit voort.

Het buiten spelen is eveneens een regelmatig terugkerend ritueel. Tenzij de weersomstandigheden dit echt niet toelaten. Buitenspelen is gezond en goed omdat het de sociaal-emotionele, motorische en zintuiglijke en creatieve ontwikkeling bevordert. Het stimuleert de sociale ontwikkeling, want het is een uitgelezen manier om met elkaar (ook de andere groepen) te leren omgaan en zelf andere creatieve spelactiviteiten te verzinnen.

Hoe ondersteunen we kinderen bij het ontwikkelen van sociale competenties?

We vinden het belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen tot mensen die hun verantwoordelijkheid kennen en nemen. Daarom worden de kinderen in staat gesteld om zelf iets te onderzoeken en zelf antwoorden te vinden in verschillende situaties. Spel en spelen zijn daarbij zeer belangrijk. Spel bevordert het voorstellingsvermogen, het inzicht, de communicatie evenals het vermogen om samen te werken en problemen op te lossen.

Daarnaast willen we kinderen aanmoedigen en ondersteunen in het ontwikkelen van een eigen visie en in hun compassie en empathie voor anderen (leren rekening houden met elkaar). Tijdens de gezamenlijke bezigheden en activiteiten worden de belangen van individuele kinderen meegenomen, zodat de kinderen nadenken over de belangen van anderen. Op deze manier wordt kinderen geleerd rekening te houden met een ander. Kinderen leren zo in openheid en respect te kijken naar verschillende manieren waarop mensen situaties kunnen beleven. Pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen in het reflecteren op hun eigen gedrag en het denken over de zaken die voor hen van belang zijn. De vaardigheden van de groepsleiding om kinderen te begrijpen en interacties met ze aan te gaan zijn hierbij van wezenlijk belang. Daar hoort ook bij dat we de kinderen al jong leren elkaar te helpen. Al op jonge leeftijd leren we de kinderen om mee te helpen de groep op te ruimen, bij de jongste kinderen gaat dit vanzelfsprekend nog spelenderwijs. Bij de oudere kinderen doen we een beroep op hun gevoel voor verantwoordelijkheid, als we samen opruimen kunnen we daarna samen een boekje lezen. Kinderen spiegelen gedrag en daarom wordt van de pedagogisch medewerker verwacht dat zij de kinderen respectvol bejegend.

Ook de wisselwerking tussen het kind en zijn omgeving is bij het vormingsproces belangrijk. Door de omgang met anderen leert het kind zijn emoties en gevoelens kennen en leert hij ze te uiten en hanteren in relatie tot zichzelf en anderen. Hij leert gedrag en de bijbehorende gevoelens zoals troosten, delen, helpen en rekening houden met elkaar.

Het begeleiden en volgen van het kind in zijn emotionele groei creëert ruimte voor deze groei. Door een goede begeleiding wordt het kind geholpen met het aanleren van deze sociale vaardigheden.

Emoties worden verwerkt in het spel, alleen of met andere kinderen samen. Door contact leren kinderen hoe ze met andere mensen om moeten gaan. Een belangrijk aspect van deze ontwikkeling is de ervaring om met anderen in contact te zijn. Het is belangrijk dat ze dan

ook de ruimte krijgen om te experimenteren met contact om zo sociale vaardigheden te ontwikkelen.

Voor baby's is de belevingswereld nog beperkt en is hij nog geheel afhankelijk van de ouders en naaste familie die hem verzorgen. Als een baby op het kinderdagverblijf komt wordt de leefwereld dan enigszins verruimd naar de groep en de pedagogisch medewerkers die de verzorging gedeeltelijk overnemen. Fundamenteel voor het verloop van de sociale ontwikkeling is de kans die het kind krijgt om te wennen aan iemand onbekend en aan een nieuwe omgeving. (zie protocol wennen.) Ze krijgen verschillende nieuwe prikkels die allemaal verwerkt moeten worden en dit kun je het best langzaam opbouwen. Hoeveel tijd hiervoor nodig is, is verschillend per kind.

Bij een baby kun je echter al een stuk sociale betrokkenheid bij zijn omgeving waarnemen doordat het reageert op het knuffelen, doordat hij glimlacht bij het zien van de pedagogisch medewerker of als hij schrikt bij het zien van onbekenden. Pas door het kruipen en lopen wordt de leefwereld van het kind groter. Ze zullen nu niet voornamelijk alleen contact hebben met de pedagogisch medewerker, maar ook met andere kinderen binnen het kinderdagverblijf.

Tijdens de welbekende 'eenkennigheidsfase' (gemiddeld rond 9 maanden tot ruim een jaar) gaat een kind duidelijk onderscheid maken tussen personen en zijn voorkeur hierin aangeven. Belangrijk is om te kijken of een baby auditief of visueel prikkels verwerkt en hier op in te haken.

Peuters zijn in hun ontwikkelingsfase in eerste instantie nog gericht op zichzelf. Ze spelen daarom ook nog niet echt 'met' andere kinderen, maar 'naast' andere kinderen. Peuters worden daarom op het kinderdagverblijf in hoofdzaak nog aangesproken als individu. Pas als het kind zichzelf goed heeft leren kennen, is het in staat zich te verplaatsen in de gevoelens van anderen. Dan zie je tevens een verschuiving, want in plaats van naast andere kinderen gaan ze nu met andere kinderen spelen.

De peuter leert door spel geleidelijk om te gaan met leeftijdsgenootjes. Het kind leert hierdoor inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere reactiemogelijkheden. Hij leert de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Dagelijks wordt de kinderen geleerd dat ze in allerlei situaties op hun beurt moeten wachten. Als de w.c. bezet is, moeten ze wachten totdat deze vrij is voordat ze zelf kunnen plassen. Aan tafel moeten ze wachten tot het hun beurt is om te kiezen wat ze op de boterham willen en moeten ze wachten tot iedereen een boterham heeft zodat we allemaal samen kunnen eten. Dit geldt ook voor wanneer de boterhammen op zijn, we wachten tot iedereen klaar is voor we van tafel af gaan. Zo zijn er vele voorbeelden uit de praktijk te benoemen, dit is dan ook iets waar ze hun hele leven mee te maken zullen hebben.

Delen is iets waar ze ook dagelijks mee te maken krijgen, het speelgoed is van de hele groep en samen spelen is ook samen delen. Als het kind eraan toe is om samen te spelen dan zullen we activiteiten aanbieden die je met z'n tweeën moet uitvoeren, eventueel onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Op deze manier leren kinderen met elkaar omgaan en rekening te houden met elkaar. De oudere kinderen van kinderdagverblijf Babeloes die eraan toe zijn mogen in overleg en onder toezicht met een activiteit op de gang spelen. Denk hierbij aan een grote vloerpuzzel, blokken, een treinbaan of met keukenspullen bij een keukentje. De pedagogisch medewerker kan goed inschatten aan welke kinderen dit is besteed en zal regelmatig een kijkje nemen bij de kinderen. De kinderen worden hier heel zelfstandig van en kunnen ongestoord spelen zonder telkens onderbroken te worden door kleinere kinderen. De spelsituatie wordt op deze manier uitgebreid, wat nieuwe perspectieven biedt.

De kinderen worden zowel individueel als in groepsverband aangesproken door samen te eten, te drinken, in de kring te zitten, op te ruimen en bij gezamenlijke activiteiten. Door het kind positief te benaderen bevordert de pedagogisch medewerker het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen van het kind en het kind wordt gestimuleerd om zich te uiten en eigen keuzes te maken. De pedagogisch medewerker waardeert onderlinge verschillen tussen kinderen in bijvoorbeeld activiteiten, in tempo, in spontaniteit en in gedrag. Daarnaast stimuleert de pedagogisch medewerker het identiteitsbesef ook door het kind eigen keuzes te laten maken, het regelmatig opnoemen van eigennamen/achternamen of door het geven van eigen plekje's en/of spulletjes.

Zelfbeeld, eigenwaarde en respect.

Het zelfbeeld zijn alle ideeën die het kind over zichzelf heeft. Hoe positiever het zelfbeeld, hoe meer vertrouwen het kind zal hebben. Het zelfbeeld wordt gevormd door de manier waarop ouders en andere personen met het kind omgaan. De pedagogisch medewerkers hebben daarom ook als uitgangspunt dat er veel positieve aandacht aan het kind besteed wordt. Door succeservaringen, positieve reacties van de pedagogisch medewerkers en merken dat het kind zelf invloed heeft op de relatie met andere mensen ontwikkelt een kind zelfvertrouwen. Een manier om het kind zelfvertrouwen te laten krijgen is het te laten ervaren wat het zelf, of met de steun van een pedagogisch medewerker kan. Een kind zal sneller aan iets nieuws beginnen wanneer het uit ervaring weet dat de pedagogisch medewerker het nooit iets zal laten doen dat nare gevolgen heeft.

Zelfvertrouwen en eigenwaarde wordt verder gestimuleerd door het kind te accepteren als uniek medemens met eigen mogelijkheden en onmogelijkheden. We geven kinderen de verantwoordelijkheid die ze aankunnen, niet meer niet minder. We geven deze verantwoordelijkheid vanuit een veilige, comfortabele basis. Een van de basiselementen van waaruit we werken heet respect voor de autonomie. Dit betekent kort omschreven dat we respect hebben voor de eigenheid van het kind.

Hoe ondersteunen we kinderen bij het overdragen van normen en waarden?

Wij zijn van mening dat in al ons handelen steeds iets terug te vinden is van onze eigen inzichten en ideeën, onze normen en waarden. Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van normen en waarden voortdurend een rol.

Vanuit onze organisatie dragen we bewust uit:

- Waardering voor het leven; ons streven is om de kinderen al vroeg respect voor de natuur en alles wat leeft bij te brengen.
- Ieders individuele vrijheid, cultuur en integriteit respecteren/bewaken.
- Gelijkwaardigheid tussen mensen; we hechten er belang aan om kinderen te leren dat mensen verschillend zijn, maar dat ze zeker gelijkwaardig zijn. Naast de verschillen in cultuur zijn er nog andere verschillen te benoemen: verschil in achtergrond, in ontwikkeling en in temperament. Ook zal de thuissituatie niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat van de kinderopvang. We staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen.
- Respectvol omgaan met elkaar; zowel met volwassenen als met kinderen. Volwassenen hebben hierin uiteraard een voorbeeldfunctie. De pedagogisch medewerker zal gewenst respectvol gedrag proberen te bevorderen. Het uiten van verbaal of fysiek geweld vinden wij onacceptabel. Als een kind ongewenst gedrag vertoont, corrigeren we het gedrag, maar maken we tevens duidelijk dat we niet het kind, maar slechts het gedrag onacceptabel vinden.

- Gelijke kansen voor jongens en meisjes.

Kinderen leren op jonge leeftijd vooral door in zichzelf op te nemen wat er in de directe omgeving gebeurt. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie, daarnaast letten ze op omgangsvormen. Een belangrijk uitgangspunt voor de pedagogisch medewerkers is het kind en je collega's zo te behandelen als jezelf ook behandeld wenst te worden.

Normen en waarden die wij als kinderdagverblijf belangrijk vinden zijn onder andere: niet vloeken, geen scheldwoorden, netjes vragen als je iets wilt hebben (mag ik? in plaats van ik wil), opruimen na het spelen, tafelmanieren, niet slaan of schoppen en eventueel een handje geven en/of sorry zeggen om het weer goed te maken als er iets vervelends is gebeurd.

Een onenigheid tussen kinderen wordt door de pedagogisch medewerker begeleid en samen besproken. Als alles is opgelost en duidelijk is, spelen de partijen weer samen verder (afhankelijk van de leeftijd van het kind). We hebben binnen de KDV groepsregels opgesteld die de kinderen op een natuurlijke en speelse manier aangeleerd krijgen.

Wat is acceptabel en wat niet. Afhankelijk van de leeftijd van het kind worden kinderen aangesproken op deze regels en legt de pedagogisch medewerker uit waarom iets juist wel of juist niet kan.

Regels en grenzen.

Bij Babeloes vinden wij dat positief gedrag gestimuleerd en eventueel beloond moet worden en dat ongewenst gedrag gecorrigeerd of genegeerd moet worden. Uitgangspunt hierbij is dat het kind beloond gedrag zal herhalen en het zich eigen zal maken en dat het gecorrigeerde gedrag zo veel mogelijk achterwege zal laten. Dit is nodig voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling en is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden, maar ook normen en waarden.

De pedagogisch medewerkers benaderen de kinderen op een respectvolle manier, bouwen een goede band met de kinderen op en zijn consequent in hun handelen. Kinderen mogen dingen uitproberen, maar de pedagogisch medewerker bewaakt hierbij altijd de grenzen en stimuleert waar mogelijk.

Binnen Babeloes gaan wij op de volgende manier om met belonen en corrigeren.

1. Belonen en corrigeren dient te gebeuren in een goede balans dosering. Ook is het belangrijk dat je een kind niet te lang in de gecorrigeerde situatie laat verblijven. Praat altijd met het kind over het voorval en hoe het de volgende keer anders zou kunnen. (gepast bij de leeftijd)
2. Belonen en corrigeren moet op het juiste moment plaatsvinden. Het dient aan te sluiten bij het gedrag waarop het betrekking heeft. Ouders worden indien nodig ingelicht, maar het moment is dan al afgehandeld door de pedagogisch medewerker.
3. De beloning en correcties dienen zo veel mogelijk inhoudelijk overeen te komen met het gedrag waarop ze betrekking hebben. Daarbij proberen we de kinderen zo veel mogelijk zelf de consequenties te laten dragen voor het gedrag.
4. Wil het belonen en corrigeren optimaal effect hebben, dan dient het kind de relatie tot het gedrag waarop ze betrekking hebben in te zien. Vooral bij correctie is het goed uit te leggen waarom het kind op dat moment gecorrigeerd wordt.

Manieren van corrigeren binnen Babeloes.

Belonen:

- Door middel van complimenten geven en dan ook complimenteren wat ze goed gedaan hebben: Wat heb jij goed geholpen met opruimen, wat knap van jou. Op deze manier weet het kind ook wat het goed gedaan heeft en waar hij het compliment voor krijgt.
- Door middel van bemoedigende opmerkingen: Wat doe jij goed je best om je schoenen aan te doen, wat wordt al groot zeg.
- Door middel van een glimlach, knipoog of een duim.
- Door middel van een schouderklopje of een knuffel.
- Door middel van iets extra's te geven, bijvoorbeeld een sticker.

Corrigeren:

- Door middel van het kind even uit de situatie te halen. Dit kan door het kind bijvoorbeeld even op een rustige plek met iets anders bezig te laten zijn. Dit creëert rust voor het kind zelf en voor zijn omgeving. Daarbij vertel je altijd waarom het kind geacht wordt op dat moment iets anders te gaan doen.
Bij kinderen tot 2 jaar helpt afleiden met ander speelgoed heel goed. Zij begrijpen nog niet waarom het apart gezet wordt.

Keuzevrijheid.

Wij vinden het belangrijk dat als een kind op een bepaald moment niet (meer) mee wil doen aan een spel of activiteit, dit dan ook niet hoeft. Er wordt wel geprobeerd een kind te stimuleren om mee te doen of om een activiteit af te sluiten, maar we dwingen het kind niet. Het doel bij Babeloes is voornamelijk voor het kind om een leuke dag te hebben, dwang past daar niet bij. Het kind kan er dus bijvoorbeeld voor kiezen om niet te willen knutselen (verven, tekenen, plakken), maar liever wil blijven spelen.

Kinderen leren niet alleen door naar volwassenen te kijken en vragen te stellen, ze leren vooral ook heel veel van het spelen met elkaar en daar moet ruimte voor zijn binnen de opvang. De pedagogisch medewerker speelt regelmatig actief mee met de kinderen. Dit doen we om spel te stimuleren en ook kinderen onderling te stimuleren met en bij elkaar te spelen. Daar waar de kinderen hun eigen spel aal aan het spelen zijn is mee spelen meestal niet nodig en laten wij ze lekker in hun spel opgaan. De pedagogisch medewerker heeft wel de verantwoordelijkheid om de veiligheid en kwaliteit van dat spel te bewaken.

We vragen regelmatig aan de kinderen wat zij willen doen en anticiperen daarop. Vrije voorstellen en eigen inbreng van de kinderen worden juist gestimuleerd.

Dit pedagogisch werkplan wordt jaarlijks in zijn geheel herzien.

- voor het laatst herzien in zijn geheel 2024.

Dit pedagogisch werkplan is een doorlopend proces en zal waar nodig direct worden aangepast.

- voor het laatst aangepast oktober 2024.

